

КУЛЬТУРА

MUZEUM W DOMU LEOPOLDA I MŚCISŁAWA ROSTROPOWICZÓW

Sabina Ismajyłowa
Fot. Ofił Ismajyłow

ДОМ МУЗЕЙ ЛЕОПОЛЬДА И МСТИСЛАВА РОСТРОПОВИЧЕЙ

Nazwisko Rostropowiczów widnieje w VI części księgi metrykalnej Guberni Warszawskiej. Ich przodkowie żyli na Litwie i w Polsce. Pradziadek Leopolda – Józef Rostropowicz przyjechał do Warszawy z Wilna. Na warszawskim Cmentarzu Powązkowskim nagrobek Józefa i jego żony sąsiaduje z grobem rodziców Fryderyka Chopina.

W listopadzie 1920 r. Leopold Rostropowicz został aresztowany w Woroneżu i w styczniu 1921 r. zesłany do łagru za występ przed „białogwardyjcami”. W swojej prośbie o skrócenie kary Leopold powoływał się na chorobę, konieczność opieki nad samotną matką oraz polskie korzenie. Przed dalszą katogą uratował go, podpisany w 1921 r. Traktat Ryski, który obejmował amnestią wszystkich Polaków skazanych za przestępstwa polityczne. Rostropowicz prosił o zgodę na wyjazd do Warszawy, a trafił do Woroneża.

Фамилия Ростроповичей внесена в VI часть дворянской родословной книги по Варшавской губернии. Предки Ростроповичей жили в Литве и в Польше. Прадед Леопольда Юзеф Ростропович приехал в Варшаву из Вильно. На варшавском Повозковском кладбище памятник Юзефу Ростроповичу и его супруге находится по соседству с могилами родителей Шопена.

В ноябре 1920 г. Леопольд Ростропович был арестован в г. Воронеж и в январе 1921 г. отправлен в лагерь. Его осудили за концерт, который был дан белогвардейцам. В своем прошении о сокращении наказания, Леопольд ссылается на болезнь, на одинокое положение матери и на польское происхождение. По мирному договору от 1921 г. все поляки, осужденные за политические преступления, подлежали амнистии. Ростропович просил выслать его в Варшаву, а попал в Воронеж.

Мuzeum Leopolda i Mściława Rostropowiczów założono w 1998 r. w domu, w którym rodzina Rostropowiczów mieszkała w czasie swojego pobytu w Baku w latach 1925-1931. To tutaj 27 marca 1927 r. przyszedł na świat przyszły geniusz – wielki muzyk Mściław Rostropowicz. Ulica, przy której dziś znajduje się muzeum, nosi imię ojca i syna Rostropowiczów. Stała ekspozycja została otwarta dla zwiedzających w 2002 r.

Kolekcja muzealna liczy ponad 5000 rzadkich eksponatów. To unikatowe przedmioty związane bezpośrednio z członkami rodziny Rostropowiczów - między innymi dywan i meble pochodzące z przełomu XIX/XX w., fotografie, listy, rękopisy, frak zakładany na koncerty, pałeczka dyrygenta, płyty gramofonowe, nagrody i inne godne uwagi okazy. Bogate zbiory rozlokowane są w czterech salach połączonych korytarzem. Część holu i sąsiadujący z nim pokój mają przede wszystkim charakter upamiętniający postać mistrza, jego sukcesy i nagrody. Kolejne sale ukazują poszczególne etapy życia i twórczości Mściława Rostropowicza. Ceremonię otwarcia muzeum zaszczylił swą obecnością sam artysta wraz z małżonką – utalentowaną śpiewaczką operową – Galiną Wiszniewską. Towarzyszyło im liczne grono przyjaciół i wybitnych osobistości ze świata kultury.

Leopold Rostropowicz przyjechał do Baku z Oren-

Дом музей Леопольда и Мстислава Ростроповичей был создан в 1998 г. в здании, в котором проживала семья в период их пребывания в Баку с 1925 по 1931 гг. 27 марта 1927 г. здесь родился будущий великий музыкант Мстислав Ростропович. Улица, на которой ныне расположен музей носит имя отца и сына Ростроповичей. Для посетителей экспозиция музея была открыта в 2002 г.

В настоящее время в фонде музея хранятся более 5000 редких экспонатов. Это уникальные предметы, принадлежащие лично семье Ростроповичей. В экспозиции представлены ковер и мебель, относящиеся к концу XIX – началу XX вв., фотографии, письма, автографы, концертный фрак, дирижерская палочка, грампластинки, награды и прочие, заслуживающие внимания раритеты. Музей состоит из 4-х залов и прихожей. Часть прихожей и первая комната носят мемориальный характер. Все залы музея посвящены отдельным этапам жизни и творческой деятельности Мстислава Ростроповича. В церемонии открытия музея участвовал сам Ростропович со своей супругой, талантливой оперной певицей Галиной Вишневецкой и целым рядом почетных гостей.

Леопольд Ростропович был приглашен в Баку в 1925 г. из Оренбурга, выдающимся азербайджанским композитором Узеиром Гаджибейли. Последний знал Ростроповича старшего не только по нащумевшим

burga w 1925 r. na zaproszenie wybitnego azerbejdżańskiego kompozytora Uzeira Hadżybejli, który znał Rostropowicza-Ojca nie tylko ze słynnych występów gościnnych w latach 1914-1916, lecz również z jego działalności dydaktycznej z powodzeniem prowadzonej zarówno przed, jak i po rewolucji. Leopold Witoldowicz z radością przyjął zaproszenie i z całą rodziną zamieszkał w Baku, gdzie wraz z żoną prowadził wykłady w Azerbejdżańskim Państwowym Konserwatorium Muzycznym. W 1927 r. na świat przyszedł Mściśław, a nasze miasto stało się tym samym dziecięcą kolebką genialnego wiolonczelisty i dyrygenta. «Jestem bakijczykiem. Tutaj się urodziłem. Tutaj żyją moi przyjaciele. Baku to moja mała ojczyzna, mój dom. Gdziekolwiek się znajdę, zawsze będę tam powracał» - mówił o sobie Mściśław Rostropowicz.

Leopold i Mściśław nigdy tak naprawdę nie rozstali się ze stolicą Azerbejdżanu, ponieważ ich życie i twórczość na zawsze już pozostaną częścią wspaniałej i wyjątkowej historii naszego miasta. Maestro niejednokrotnie przyjeżdżał do miejsca swoich urodzin, dawał koncerty, prowadził warsztaty. Każdego roku w Baku odbywa się też międzynarodowy festiwal Mściśława Rostropowicza, działa charytatywna fundacja «Wiszniewskiej-Rostropowicza», a także szkoła muzyczna nr 21, która nosi imię Leopolda i Mściśława.

Obaj mistrzowie wkładali w muzykę całą swój wyjątkowy talent, całą swą niepowtarzalną, duchową i moralną siłę. Sam maestro stanowił ucieleśnienie muzyki, którą obdarowywał słuchaczy. Był zresztą nie tylko wspaniałym wirtuozem, lecz także człowiekiem, który marzył o spokojnym, bezpiecznym świecie. Powiadał, iż: «Muzyka to uzdrowienie, muzyka może zapalić znicz dobroci, zaprowadzić i ustanowić pokój». Można te słowa uznać za życiową dewizę wirtuoza.

Бакинское Полонии
с пожеланиями
здоровья и счастья
М. Ростропович
8/III/2005

Polonii bakijskiej z życzeniami zdrowia i szczęścia Mściśław Rostropowicz 08.III.2005.

бакинским гастролям 1914-1916 гг., но и его педагогической деятельности, которой он успешно занимался до и после революции. Леопольд Витольдович с радостью принял приглашение, со всей семьей переехал в Баку, где вместе с супругой начал преподавать в Азербайджанской Государственной Консерватории. В 1927 г. в семье родился Мстислав и Баку стал младенческой колыбелью гениального виолончелиста и дирижера. «Я бакинец. Здесь я родился. Здесь живут мои друзья.

Баку - моя Родина, мой дом. Где бы я не находился, я всегда буду возвращаться в Баку», - говорил великий Мстислав Ростропович.

Леопольд и Мстислав Ростроповичи никогда не расставались с азербайджанской столицей, потому что их жизнь и творчество были и останутся частью славной и уникальной истории нашего города. Maestro неоднократно приезжал на Родину, давал концерты, мастер-классы. В Баку ежегодно проводится международный фестиваль Мстислава Ростроповича, действует благотворительный Фонд «Вишневецкой - Ростроповича», функционирует музыкальная школа № 21, носящая имя отца и сына Ростроповичей. Maestro вкладывал в музыку весь свой редкостный талант, всю свою неповторимую душевную и нравственную силу. Сам Ростропович был воплощением музыки, которую он дарил людям. Он был не только выдающимся музыкантом, но и борцом за мир. Он говорил: «Музыка – это исцеление, музыка может зажечь факел добра и переустроить, усовершенствовать мир». Это был девиз всей его жизни.